

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 98

van **ALLESSIA CLAES**

datum: 21 december 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Sint-Eustachiuskerk Zichem - Restauratie

De toestand van de Sint-Eustachiuskerk in Zichem gaat al een tijdje snel en zichtbaar achteruit. Het gebouw is een uniek monument waar bovendien ook enkele bijzonder waardevolle kunststukken in staan. De kerk is een gotisch pronkstuk met het oudste glasraam van België. De kerk is dan ook al sinds 26 november 1942 een beschermd monument omwille van de artistieke en oudheidkundige historische waarde.

Ingevolge het actief behoudsbeginsel, omschreven in artikel 6.4.1. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, is de kerkfabriek wettelijk verplicht de Sint-Eustachiuskerk in goede staat te behouden door het uitvoeren van de nodige instandhoudings-, beveiligings-, herstellings- en onderhoudswerken. Sinds de jaren 80 zijn er verschillende instandhoudingswerken en noodherstellingen uitgevoerd, maar die waren tijdelijk van aard en beperkt in omvang. Er zijn ook al een aantal dringende maatregelen genomen, zoals het stabiliseren van de toren in 2007 en het plaatsen van opvangbakken voor vallende stenen in 2018. De toestand van de kerk verslechtert zienderogen en eind 2018 werd een restauratiedossier ingediend bij het agentschap Onroerend Erfgoed.

Uit het antwoord op mijn eerdere schriftelijke vragen (nr. 270 van 13 maart 2020 en nr. 374 van 5 maart 2021) bleek dat het agentschap Onroerend Erfgoed de situatie van de Sint-Eustachiuskerk opvolgt door de stad Scherpenheuvel-Zichem, de kerkfabriek en het ontwerpteam te begeleiden bij de opmaak van een restauratiedossier en bij de eerder uitgevoerde vooronderzoeken. Het premiedossier voor beveiligings- en consolidatiewerken werd door de administratie inhoudelijk goedgekeurd op 25 februari 2019. In mei 2020 kondigde de minister aan dat het agentschap 2.874.388,55 euro ter beschikking stelt voor de restauratie van de Sint-Eustachiuskerk in Zichem. Hij stelde dat dankzij deze restauratiepremie de langverwachte restauratie van de Sint-Eustachiuskerk kan beginnen. De gunningsprocedure voor de aannemer was lopende in mei 2020. De uitvoeringstermijn van de bouwkundige werken werd vastgesteld op 570 kalenderdagen.

Na de restauratie zal de kerk niet alleen voor de eredienst, maar ook voor andere activiteiten worden opengesteld, zoals bijvoorbeeld tentoonstellingen.

1. Wat is de huidige stand van zaken van dit restauratiedossier?
2. Werden de aangekondigde middelen al uitbetaald?
3. Zijn de werken ondertussen gegund aan een aannemer?
4. Zijn er knelpunten of moeilijkheden vastgesteld die het restauratiedossier kunnen beïnvloeden en/of vertragen?

**Vlaams
Parlement**

5. Hoe ziet de tijdlijn van de restauratie eruit? Zijn deze 570 kalenderdagen voor de uitvoering van de bouwkundige werken al bezig?
6. Welke stappen zijn er ondernomen wat betreft de beveiligings- en consolidatiewerken en het bijbehorende premiedossier? Graag meer info.
7. Hoe verloopt de samenwerking tussen het agentschap Onroerend Erfgoed, de stad Scherpenheuvel-Zichem en de kerkfabriek?
8. Zijn er in 2022 nog contacten geweest over het dossier tussen het stadsbestuur, de kerkfabriek, de administratie en het kabinet van de minister? Graag een overzicht.

ANTWOORD

op vraag nr. 98 van 21 december 2022

van **ALLESSIA CLAES**

1. Het restauratiedossier waarvoor ik de premie toekende in mei 2020 omvat de eerste fase van de restauratiewerken, met name de beveiligings-, consolidatie- en stabiliteitswerken voor de instandhouding van de kerk en ook de conservatie van het 14de-eeuwse waardevolle glasraam. Na gunning van de werken zijn de restauratiewerken gestart in maart 2022.
2. De aangekondigde middelen werden al deels uitbetaald. Overeenkomstig de regelgeving werd na de gunning en de start van de werken een voorschot van 1.399.569,34 euro uitbetaald. Het restbedrag wordt betaald na de uitvoering en goedkeuring van de werken en na de controle van het uitbetalingsdossier.
3. De werken zijn gegund aan vier verschillende aannemers:
 - Perceel 1 met de bouwkundige werken en de pilootaanneming is gegund aan de nv Renotec;
 - Perceel 2 met de conservatie en restauratie van de gebrandschilderde glas-in-loodramen is gegund aan de nv Monument Vandekerckhove;
 - Perceel 3 omvat het verwijderen van loszittend pleisterwerk en de consolidatie van waardevol pleisterwerk en middeleeuwse muurschilderingen. Deze werken werden gegund aan de nv Verstraete & Vanhecke;
 - Perceel 4 omvat het beschermen en conserveren van waardevol kerkmeubilair. Dit wordt uitgevoerd door de firma bv Remmen.
4. De stijgende kostprijzen en prijsherzieningen in de bouwsector en eventuele niet-voorzienbare werken kunnen het restauratiedossier beïnvloeden. Het college van burgemeester en schepenen liet me dat ook in november 2022 weten. Maar het gunningsbedrag lag wel iets lager dan het initiële ramingsbedrag. Bovendien kan ik een bijkomende erfgoedpremie van maximaal 125.000 euro toekennen als er onvoorziene meerkosten zijn. De stad moet dat dan schriftelijk en gemotiveerd aanvragen.
5. De uitvoeringstermijn voor de restauratie is bepaald op 570 kalenderdagen en vatte aan op 21 maart 2022. Zonder schorsing van de termijn of termijnsverlenging zullen de werken eind 2023 beëindigd zijn.
6. Zie het antwoord op deelvragen 1 en 3.
7. De samenwerking tussen het agentschap Onroerend Erfgoed, de stad Scherpenheuvel-Zichem en de kerkfabriek verloopt goed. Sinds de start van de werken is er vooral contact tijdens de werfvergaderingen.
8. Ja. Na de gunning heeft de opdrachtgever het gunningsdossier aan het agentschap bezorgd en de uitbetaling van het voorschot aangevraagd. Het agentschap volgt de werf mee op via de werfverslagen en door deelname aan de werfvergaderingen. Er was vorig jaar ook contact tussen de kerkfabriek en het agentschap over het als cultuurgood erkende drieluik van de heilige Eustachius. De kerkfabriek vroeg en kreeg van het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoekspremie van 18.032 euro voor materiaal-technisch onderzoek en voor enkele noodinterventies aan het drieluik. Tot slot

contacteerde de stad Scherpenheuvel-Zichem mij in november 2022 zoals ik al meedeelde in het antwoord op deelvraag 4.